

Pont Vell / Pont Gran

La Pobla de Lillet

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Al centre urbà, sobre el Llobregat.

Coordenades:

Latitud: 42.24372
Longitud: 1.97529
UTM Est (X): 415460
UTM Nord (Y): 4677345

Classificació

Número de fitxa 08166 - 73
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estil / època: Medieval Gòtic Modern
Segle XIV
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: BCIL, núm. 1280 (29/06/1988)
Número inventari IPA núm. 3520/CC.AA. núm.6470
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de La Pobla de Lillet, Plç. Ajuntament, núm.1. 08696-La Pobla de Lillet

Fitxes associades:

[Restes del recinte emmurallat](#)

[Barri de Les Coromines](#)

Autoria de la fitxa Sara Simon Vilardaga
Data de registre de la fitxa: dt., 09/06/2009 - 02:00

Descripció

El Pont Vell es troba situat al nucli urbà de la Pobla, sobre el riu Llobregat.

Es tracta d'un pont de pedra d'un sol arc que antigament havia estat una construcció més gran. De dimensions considerables, està format per un arc apuntat que reposa sobre dos pilars quadrangulars. La morfologia de l'arc i la barana denoten que es tracta d'una construcció gòtica, tot i que la diferència de diversos paraments permeten un estudi de les diverses fases constructives. Els pilars del pont presenten a la base un aparell de carreus escairats i ben treballats, característics de l'època romana. El pilar de sud, construït amb carreus de petites dimensions, reposa directament sobre la roca natural, mentre que el de la banda nord, fet amb carreus més grans, queda parcialment ocult sota terres d'aportació moderna. La resta dels pilars i la volta pròpiament dita presenten un aparell poc acurat, de pedres ben alineades i escairades a la volta i de reble a les baranes. El paviment és de còdols, amb pendent cap ambdues bandes, més pronunciat pel costat nord, tot i que és gradual gràcies a una sèrie de graons fets amb pedres més grans. Aquest costat de tramuntana desemboca en una escala (que forma angle amb el pont) que permet l'accés des del nivell de la carretera actual; aquesta és una actuació de la primera dècada del segle XX. En canvi, el costat de migdia connecta directament amb el nivell del carrer Primer Regatell (situat a una cota superior respecte la carretera).

Observacions:

Els anys 1984-1985 la Diputació de Barcelona va realitzar-ne la restauració, i una intervenció arqueològica. Segons els resultats de l'excavació arqueològica el pont era de majors dimensions a les que veiem avui dia i constava d'almenys dos ulls. Aquest fet va ser utilitzat per Lúdia Guillén en un estudi en el qual va elaborar una possibilitat de creixement urbanístic de la vila de La Pobla de Lillet, i en el qual treballa amb la hipòtesis de que el pont encara hagués pogut tenir un major dimensionat, i ésser de tres ulls.

Història

La construcció del Pont Vell de La Pobla de Lillet està en estreta relació amb les vies de comunicació medievals - i probablement més antigues- de l'Alt Berguedà, donat l'enclavament estratègic de La Pobla. Sembla que el Pont podria tenir l'origen en època romana degut a la situació estratègica de l'element, situat en una cruïlla de camins entre el Llobregat i el Ter (vies naturals de penetració), i des d'on parteixen diverses vies de comunicació antigues. Diversos elements semblen indicar aquest origen antic, tot i que els materials estudiats durant l'excavació arqueològica no van permetre confirmar aquesta hipòtesi. Mentre que, en origen, el nucli de població de la Pobla es trobava proper al castell de Lillet i al monestir de Sta. Maria, a finals del segle XIII es fundà l'actual nucli de La Pobla de Lillet, fet que devia contribuir a augmentar la utilització del pont. És probable que posteriorment es reconstruís o bé es restaurés, com es desprèn d'un document de 1.339 on consten obres a un pont de la Pobla; es creu que en aquesta fase constructiva probablement es va refer el pont tot actuant sobre els pilars que es conservaven del pont més antic. En aquest període sembla però, que el pont devia tenir dos ulls. També en altres documents de mitjans del segle XIV es parla de deixes testamentàries i donacions a favor de les obres d'un pont a la població. A finals del segle XVIII o principis del XIX trobem una tercera fase constructiva, a la que pertany la morfologia que s'ha conservat fins els nostres dies sense grans canvis. En aquest moment la població iniciava la seva transformació cap a una economia industrial, fet que provocà un condicionament i millora de les infraestructures i les vies de comunicació. Al Pont Vell es realitzaren treballs de conservació d'un únic arc, i es reforçà el pilar dret, elevat el nivell del paviment per anivellar-lo amb el carrer Primer Regatell. El paviment actual, així com l'enlluït de les baranes i l'escala al costat nord, són de factura moderna. Pel que fa

a l'escala, es va construir arran de la construcció de l'actual carretera, obra que va comportar l'enderroc de les cases bastides arran de riu, i per tant un nou accés al pont.

Arribats al segle XX, la Diputació de Barcelona ha realitzat treballs de consolidació i estudis sobre aquesta obra d'enginyeria. Durant la restauració i les excavacions arqueològiques realitzades entre 1.984-85 es trobà, a més de les restes d'un tallamar, l'arrencament d'un arc orientat cap a l'actual carretera, fet que demostra la més gran entitat del pont. Els estudis van anar a càrrec de l'enginyer Leonardo Fernández Troyano, el projecte i la direcció de les obres per l'arquitecte Pau Carbó Berthold, l'empresa constructora va ser Llorenç Deumal, i la direcció de l'excavació arqueològica per part d'Albert López Mullor.

Bibliografia

- FÀBREGAS ARTIGAS, J. (1997): La Pobla de Lillet 1924-1958. Una crònica entorn del temps. Editen: Centre d'Estudis Musicals del Berguedà "L'Espill" i Àmbit de Recerques del Berguedà. Impremta Boixader, La Pobla de Lillet.
- FRANCÀS I PATSÍ, À. (1997): La Pobla de Lillet. Història, costums i tradicions de la Vall de Lillet (Berguedà). Columna Albí, Berga.
- GUILLÉN, L.. (1997: 46-55): "Les traces del L'illet passat". L'Erol, núm. 53, primavera 1997. Inventari del Patrimoni Arquitectònic, núm. 3520. Generalitat de Catalunya.
- Inventari del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic de Catalunya, núm. 6470. Generalitat de Catalunya.
- ROSIÑOL I ORRIOLS, J. (1988): El passat de la nostra vila. La Pobla de Lillet. Recull històric, geogràfic i cultural. Ed. La Llar del Llibre, Barcelona.
- SERRA, Rosa. (et al.) (1991). Guia d'Art del Berguedà. Ed. Consell Comarcal del Berguedà Patronat del Centre d'Estudis del Berguedà, Berga.
- SERRA VILARÓ, J. (1989): Baronies de Pinós i Mataplana. Reproducció facsímil de l'obra de 1930, editat el 1989 pel Centre d'Estudis Baganesos.
- VV.AA.(1981) "Gran geografia Comarcal de Catalunya", vol. 2, El Berguedà, Barcelona.
- VVAA. (1985): "Catalunya Romànica. XII. El Berguedà", Fundació Enciclopèdia Catalana, Barcelona.
- VV.AA. (1994:137-141). "Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. El Berguedà", vol.5, Barcelona: Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.
- VVAA. (2008:32-36,358): Ponts de la província de Barcelona. Comunicacions i paisatge. Diputació de Barcelona, Barcelona.
- VVAA. (1989:187-201): Recerques històrico-arqueològiques al Berguedà, 1983-1986: Església de Sant Vicenç del Rus. Església de Santa Eulàlia de Gironella. Pont Vell de la Pobla de Lillet. Col·lecció Quaderns científics i tècnics de restauración monumental, 1. Àrea de Cultura, Servei del Patrimoni Arquitectònic, Diputació de Barcelona, Barcelona, 1989.
- ZAMORA, F. (1973: 95-97): Diario de los viajes hechos en Cataluña. Curial, Barcelona.

